

*”Sampolassa,
Sampolassa
tutkitaan ja opitaan.
Ihmetellen yhdessä,
meidän lähiluonnossa.
Leikkien ja iloiten.”*

*(säv. Jaakko kulta, san. Liisa
Raappana)*

Sampolan päiväkodin ja Avoin päiväkotikoti LASTUn toimintasuunnitelma 2023-2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Oulun varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma

Linkki Thinglinkiin <https://www.thinglink.com/card/1726161690208240102>

TOIMINTAKAUSI 2023-2024

PROJEKTIT

SYKSY 2023
Soiva metsä

TALVI 2023-2024
Tähtipolku

KEVÄT 2024
Meidän järvemme

VIHREÄ LIPPU
2023-2025
Luonnon monimuotoisuus

TUTKIVA,
ILMIÖPOHJAINEN
LUONNOSSA
OPPIMINEN

STEAM-
PEDAGOGIIKKA

KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN
OPINVIRTA

POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA
Vahvuusperustaisuus

Arvot

Rohkeus näkyy meillä:

- Olemme valmiita kehittämään toimintakulttuuriamme lasten tarpeista lähtien, tutkitun tiedon mukaisesti.
- Uskallamme hyödyntää lasten ja henkilökunnan vahvuuksia toiminnassamme.
- Tartumme rohkeasti uusiin haasteisiin – koemme yhdessä oppimisen iloa!

Reiluus näkyy meillä:

- Toimintamme perusta on rehellisyys, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo suhteessa lapsiin, huoltajiin sekä työtovereihin.

Vastuullisuus näkyy meillä:

- Pyrimme aina parhaimpaamme huomioiden lapsen edun.
- Sitoudumme yhteiseen tavoitteeseen: jokaiselle turvallinen psyykinen, sosiaalinen ja fyysinen oppimisympäristö.

Laaja-alainen osaaminen

Sampolan päiväkodista ja Avoin päiväkoti LASTUsta alkaa läpi elämän jatkuva opinpolku. Laaja-alaisen osaamisen tarve korostuu ympäröivän maailman muuttuessa. Toimintamme ytimessä on oppimaan oppiminen ilmiöpohjaisuuden ja elämyksellisyyden kautta. **Toimintakaudella 2023-2024 toiminnassamme korostuu STEAM-pedagogiikka sekä lähiympäristön monipuolinen hyödyntäminen eri oppimisen alueilla.**

Laaja-alainen osaaminen tarkoittaa tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuutta, joille luodaan pohjaa varhaiskasvatuksessa. Työskentelymme on **projektiluontoista**. Teemme tutkimusretkiä ympäröivään luontoon sekä omaan kotikaupunkiimme. Seikkailemme luonnossa ja päiväkodin pihalla, keräämme tutkimuspuutarhan satoa sekä **havainnoimme ja tutkimme maailmaa** eri tavoin. Ohjaamme lasta arjen erilaisissa tilanteissa oppimaan uusia asioita ihmetellen ja kokeillen, uusien elämysten kautta.

Toimintakausi sisältää kolme koko päiväkodin yhteistä projektia. Projektien oppimistavoitteet muodostuvat jokaisen ryhmän tarpeiden sekä lasten mielenkiinnonkohteiden mukaan. Lapsi tarvitsee runsaasti aikaa oppimiselle. Käsittelemme projektien teemoja lapselle ominaisilla tavoilla oppia: leikkien, liikkuen ja taiteellisen kokemisen kautta, STEAM-pedagogiikan keinoin.

Toimintakulttuuri

Toimintamme perustuu monitieteiseen tutkimukseen. Opimme kiirettömässä vuorovaikutuksessa toistemme kanssa. Tuemme lapsen luontaista, luovaa oppimishalua huomioiden jokaisen lapsen yksilönä sekä yhteisön jäsenenä. Kannustamme lasta löytämään **oppimisen ilon**.

Sampolan päiväkoti sijaitsee luonnonkauniilla, ainutlaatuisella paikalla Kuivasjärven rannalla. Hyödynnämme päiväkodin **lähiluontoa** toiminnassamme päivittäin. Seikkailemme lähimetsässä ja päiväkodin pihalla, viljelemme kasveja tutkimuspuutarhassamme sekä havainnoimme ja tutkimme ympäröivää maailmaa.

Lapsi saa oppia leikkimällä, tutkimalla, liikkumalla sekä taiteellisen kokemisen ja ilmaisun monien muotojen kautta. Pedagogisen toimintamme lähtökohtana on **innostava oppimisympäristö**, joka mahdollistaa lapsen osallisuuden, luontaisen uteliaisuuden, tutkimisen ja uuden oppimisen.

Toimintakulttuuri

Tuemme lapsen kasvua, kehitystä, oppimista ja hyvinvointia **positiivisen pedagogiikan** keinoin. Tämä tarkoittaa vahvuuksien ja tunteiden tunnistamista sekä sanoittamista oppimistilanteissa. Tuemme ja kannustamme lasta löytämään omat vahvuutensa.

Harjoittemme yhdessä **vuorovaikutus- ja tunnetaitoja** turvallisessa ilmapiirissä. Kunnioitamme ja kuuntelemme lasta huomioiden jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet ja mielenkiinnon kohteet.

Toimimme **kokopäiväpedagogiikan** periaatteiden mukaisesti: jokainen arjen tilanne nähdään mahdollisuutena harjoitteluun ja oppimiseen. Toimimme **pienryhmissä** koko päivän ajan.

Hyvinvointi ja osallisuus

Positiivinen pedagogiikka luo pohjan elinikäiselle oppimiselle. Opetamme lasta tunnistamaan vahvuutensa ja hyödyntämään niitä omassa oppimisessaan. Tuemme vahvuuksien löytämistä ja kehittymistä sanoittamalla lapselle hänen onnistumisiaan ja vahvuuksiaan. Tavoittemme on, että lapselle muodostuu myönteinen käsitys itsestään oppijana ja hän omaksuu työkaluja vahvistamaan omaa oppimistaan. Myös haasteet kohdataan vahvuuksien avulla.

Jokainen lapsi kohdataan **tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti yksilönä sekä yhteisön jäsenenä.** Tuemme moninaisia oppijoita osallistumaan toimintaan jokaisen yksilölliset tarpeet huomioiden. Kuvakommunikaatio ja tukiviittomat tukevat lapsen osallisuutta.

Kannustamme lasta **ilmaisemaan itseään** monin eri tavoin. Harjoittelemme yhdessä arjen tilanteissa keskustelemaan vastavuoroisesti, ilmaisemaan omia mielipiteitä sekä kuuntelemaan toisia. Tuemme lasta osallistumaan ja vaikuttamaan itseään ja ympäristöään koskeviin asioihin. Kannustamme lasta toimimaan omatoimisesti arjen eri tilanteissa lapsen ikä- ja kehitystaso huomioiden.

Teemme lapsen oppimisen näkyväksi pedagogisen dokumentoinnin avulla. Lapsi dokumentoi arkeaan piirustuksin, sadutuksen keinoin sekä kertomalla päivittäin kuulumiset huoltajalle yhdessä päiväkodin henkilöstön kanssa. Pedagoginen dokumentointi mahdollistaa toiminnan ja oppimisen kertaamisen lapsen kanssa kotona.

Kestävä tulevaisuus

Olemme Vihreä lippu -päiväkoti. Toimintakaudella 2023-2025 Vihreä lippu -teemamme on *Luonnon monimuotoisuus*. Kestävä tulevaisuuden kasvatusta sekä myönteisen luontosuhteen vahvistaminen ovat keskeisessä roolissa toiminnassamme.

Lasten ja henkilökunnan ympäristöraati kokoontuu kahdeksan kertaa toimintakauden aikana. Raati käsittelee Vihreä Lippu-projektisuunnitelmamme mukaisia aiheita ja antaa ryhmille erilaisia seuranta- ja kehittämistehtäviä. Myös huoltajat ovat tervetulleita osallistumaan ympäristöraadin kokoontumisiin.

Lähiympäristössä retkeily sekä luonnonilmiöiden tutkiminen eri aisteja hyödyntäen ovat päivittäinen osa toimintaamme. Luontosuhteen vahvistaminen edistää ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävä elämäntavan muodostumista. Arjen vastuulliset valinnat toimivat pohjana kestävä elämäntavan oppimisessa.

STEAM-pedagogiikka ja luontokasvatusta kulkevat rinnakkain arjessamme. STEAM-prosessissa ideoimme, tutkimme, ratkomme ongelmia sekä oivallamme yhdessä. STEAM-toiminta ohjaa arvostamaan kestäviä elämäntapoja, kuten kierrätystä sekä kestävä kulutusta.

Kulttuuri

Tutustumme lasten kanssa lähialueemme **luonnolliseen ja rakennettuun ympäristöön**. Tarjoamme toimintakauden aikana jokaiselle lapselle mahdollisuuksia monipuolisiin kulttuurielämyksiin.

Päiväkodillamme vierailee muun muassa lastenmusiikkiyhtyeitä sekä Oulun taidemuseon taidekaappi. Vierailemme Alaköökin sekä Luontokodon toimintapoluilla. **Hyödynnämme kotikaupunkimme kulttuuritarjontaa**, esimerkiksi Oulun lasten- ja nuorten teatterifestivaalia sekä Oulun kansainvälistä lasten- ja nuortenelokuvien festivaalia toiminnassamme. Teemme retkiä muun muassa Oulun yliopistolle, kasvitieteelliseen puutarhaan ja oululaisiin oppilaitoksiin.

Käytämme lähikirjaston ja kirjastoauton palveluja joka kuukausi yhdessä lasten kanssa. Tutustumme monipuolisesti kirjallisuuteen esimerkiksi hyödyntämällä Oulun kaupungin Lukuhöperö-kirjallisuusdiplomia. Kirjojen lukeminen kuuluu jokaisen ryhmän päivittäiseen toimintaan. Satujen maailma rikastuttaa lasten leikkejä sekä tukee kielellistä kehitystä.

Digitaalisuus

Digitaalisuus on osa arjen pedagogista toimintaamme. Digivälineistöä käytetään sekä oppimisen kohteina että oppimisen välineinä. Harjoittemme monilukutaitoa kuvien, tekstien, digitaalisten välineiden sekä draaman ja taiteiden avulla. Harjoittemme medialukutaitoja, joiden avulla lapset pystyvät käsittelemään informaatiotulvaa sekä moninaisia ympäristön ärsykeitä.

STEAM = SCIENCE, TECHNOLOGY, ENGINEERING, ART, MATHEMATICS

STEAM-pedagogiikka edistää osallisuuden sekä **yhdessä tekemisen ja kokeilemisen kulttuuria**. Toiminnan keskiössä on luovien ongelmanratkaisutaitojen harjoittelu vuorovaikutuksessa lapsiryhmän sekä aikuisten välillä. STEAM-toiminnassa tavoitteena on ohjata lapsia tutkimaan ja toimimaan ympäristössään. Se antaa lapsille valmiuksia havainnoida, jäsentää ja kehittää ympäristöään. Lasten havainnot, kokemukset ja elämykset auttavat heitä ymmärtämään syy- ja seuraussuhteita sekä **kehittymään ajattelijoina ja oppijoina**.

STEAM mahdollistaa oppimisprojektien rakentamisen lasten ihmettelyn ja mielenkiinnonkohteiden pohjalta. Prosessin aikana lapset saavat yhdessä etsiä tietoa, ideoida, suunnitella, toteuttaa sekä ratkaista ongelmia.

Kansainvälisyys

Toimimme kulttuuriltaan monimuotoisessa yhteisössä ja huomioimme sen toiminnassamme. Harjoittemme aktiivisen vaikuttamisen taitoja, jotta tulevaisuuden oululaiset osaavat toimia vastuullisesti omassa yhteisössään ja lähiympäristössään.

Tutustumme jokaisen **lapsen kotikieleen ja kulttuuriin**. Opetamme lapsia arvostamaan kulttuurien monimuotoisuutta. Olemme uteliaita ja avoimia uusille tavoille sekä kulttuurien ominaispiirteille. Käytämme toiminnassamme kielirikasteista pedagogiikkaa, jonka tavoitteena on lisätä vieraita kieliä lapsen jokaiseen päivään. Hyödynnämme monipuolisesti arjen eri tilanteissa ryhmiemme lasten kotikieliä sekä englantia.

Tutustumme lapsentasoisesti ihmisoikeuksiin. **Lapsen oikeudet ohjaavat jokapäiväistä toimintaamme**. Keskustelemme lasten kanssa esimerkiksi reiluudesta sekä toisten kunnioittamisesta. Harjoittemme ihmisoikeuksien nimeämistä sekä omien oikeuksien ja velvollisuuksien noudattamista.

Päiväkotimme on mukana viemässä suomalaista varhaiskasvatusta maailmalle. Tarjoamme tuotteistettua koulutusvientiä eri alojen kansainvälisille vieraille. Sampolan päiväkotitoiminta on mukana EU:n rahoittamassa kansainvälisessä Erasmus+ -ohjelmassa. Henkilökuntamme kehittää osaamistaan kansainvälisissä koulutuksissa.

Kasvun ja oppimisen tuki

Huomioimme arjessamme jokaisen lapsen yksilölliset lähtökohdat ja tavat oppia. Jokaisella lapsella on yhdenvertainen oikeus oppia ja iloita oppimisestaan. Lapsiryhmän ja henkilöstön toimintaa, oppimisympäristöjä sekä struktuureja muokataan ja eriytetään kunkin ryhmän tarpeiden mukaisesti. Muun muassa pienryhmätoiminta, positiivinen pedagogiikka ja vahvuusperustaisuus tukevat jokaisen mahdollisuutta osallistua ja oppia.

Toimintakausittain laadittavassa ja arvioitavassa lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa tuodaan esiin lapsen yksilölliset tavat oppia sekä mahdolliset tuen tarpeet. Tuen tarpeen ilmetessä määrittelemme lapselle sopivan tuen tason –yleisen, tehostetun tai erityisen tuen- yhteistyössä huoltajien sekä monialaisen yhteistyön ammattilaisten kanssa. Lapsen tuen tarpeen näemme prosessina, joka elää lapsen eri ikä- ja kehitysvaiheiden mukana.

Luomme **yhtenäisen kasvun ja opin polun** saattamalla lapsen uuden ryhmän jäseneksi. Lapsen siirtyessä ryhmästä toiseen tutustumme uusiin tiloihin ja varhaiskasvatuksen henkilöstöön vähitellen. Siirtokeskustelussa käymme läpi lapsen opetukseen ja oppimiseen liittyvät asiat. Päiväkotimme läheisyydessä on Oulun Normaalikoulu, jonka kanssa teemme tiivistä yhteistyötä läpi vuoden.

Leikki

Näemme leikin **keskeisenä oppimisen välineenä**, koska se on lapselle luontainen tapa toimia. Leikki itsessään on pedagogista toimintaa, jota rikastutamme havainnoimalla, osallistumalla ja ohjaamalla tuoden leikkiin suunnitelmallisesti eri oppimisen osa-alueiden sisältöjä. Tuemme ja ohjaamme lapsen vuorovaikutus- ja leikkitaitojen harjaantumista leikissä.

Lapsella on päivittäin mahdollisuus ohjattuun ja omaehtoiseen leikkiin sisällä ja ulkona. Mahdollistamme lapsen mielenkiinnon kohteiden mukaisen leikin. Opettelemme ja ohjaamme leikin valintaa sekä leikkiin sitoutumista leikkitaulun avulla. Lapsen **leikki saa näkyä ja kuulua** Sampolan päiväkodissa ja Avoin päiväkotit LASTUssa.

Suunnittelemme, arvioimme ja kehitämme leikkiä ja leikkiympäristöä yhdessä lasten kanssa. Rakennamme pitkäkestoiseen leikkiin kannustavia ja tutkimiseen innostavia leikkiympäristöjä sisätiloihin ja ulos. Lelujen vaihtuminen pitää yllä mielenkiintoa, kehittää leikkitaitoja sekä kannustaa pitämään huolta yhteisistä leluista.

Lasten toiveita

Lapsia **kuullaan sekä yksilöinä että yhteisön jäseninä**. Keskustelemme lasten kanssa heidän toiveistaan ja odotuksistaan päivittäin arjen pedagogisissa tilanteissa. Päivittäisessä pienryhmätoiminnassa, Vihreä lippuympäristöraadeissa sekä erilaisissa äänestyksissä lapset tuovat esille toiveitaan ja ajatuksiaan. Lapsi osallistuu toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Esimerkiksi tutkimusprojekteissa lapset ideoivat ja äänestävät yhteisen tutkimusaiheen, suunnittelevat projektin etenemisen ja arvioivat omaa oppimistaan.

Havainnoimme lasten vahvuuksia, mielenkiinnonkohteita, leikki- ja vuorovaikutustaitoja sekä motorisia taitoja osallistumalla ja olemalla läsnä arjen tilanteissa. Havaintojemme pohjalta kehitämme pedagogisia toimintatapojamme ja oppimisympäristöämme lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisen vahvistamiseksi.

Varhaiskasvatuksen henkilöstö yhdessä huoltajien kanssa haastattelevat lapsia heidän toiveistaan ja mielenkiinnonkohteistaan. Lapsen, huoltajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön ajatukset lapsen vahvuuksista ja mielenkiinnonkohteista kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä esiopetuksen oppimissuunnitelmaan ja niiden pohjalta laadimme tavoitteet pedagogiselle toiminnalle.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Keskustelemme päivittäin lapsen oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen liittyvistä asioista. Kuulemme mielellämme huoltajien kehittämisideoita, toiveita ja odotuksia koskien toimintaamme. Keskustelemme huoltajien kanssa säännöllisesti varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa lapsen vahvuuksista ja mielenkiinnonkohteista. Tavoitteet asetetaan aina henkilöstön pedagogiselle toiminnalle.

Keskustelemme huoltajien kanssa heidän toiveistaan ja odotuksistaan lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa sekä siirtyessä lapsiryhmästä toiseen. Järjestämme syksyisin vanhempainillan, jossa kannustamme huoltajia tuomaan esille toiveitaan ja odotuksistaan tulevalle toimintavuodelle.

Tuemme lapsen ja huoltajien osallisuutta osana päiväkodin arkea. Järjestämme säännöllisesti toimintakauden aikana tapahtumia, joihin huoltajat ovat tervetulleita. Tällaisia tapahtumia ovat esimerkiksi perheretket, erilaiset kalenterivuoden teematapahtumat ja mysteerilukija-viikot. Huoltajat ovat myös tervetulleita osallistumaan Vihreä Lippu-ympäristöraateihin.

Arviointi

Arvioimme toimintaamme säännöllisesti. **Kehitämme pedagogisia toimintatapojamme sekä oppimisympäristöämme arvioinnin pohjalta.** Päiväkodin varhaiskasvatuksen henkilöstö suunnittelee, arvioi ja kehittää pedagogisia toimintatapoja viikoittain, kuukausittain sekä lukuvuosittain päiväkodin johtajan ohjauksessa. Kasvattajatiimin henkilöstö arvioi oman ryhmänsä pedagogisia toimintatapoja ja käytänteitä viikoittaisissa tiimipalavereissa.

Arvioinnin työkaluina käytämme muun muassa havainnointia, arviointilomakkeita ja eri oppimisen osa-alueiden pedagogisia vuosikelloja.

Lapsi arvioi omaa oppimistaan päivittäin yhdessä varhaiskasvatuksen henkilöstön ja muiden lasten kanssa. Pienryhmätoiminnassa lapsi arvioi omaa oppimistaan esimerkiksi kertoen, kuvatuena avulla, piirtäen, kehollisen ilmaisun kautta tai esimerkiksi digitaalisia välineitä apuna käyttäen. Lapsi ja huoltajat osallistuvat pedagogisen toiminnan arviointiin lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelussa.

